

SWESEMs utbildningsutskott

Rubrik

Seldingerteknik

2009-09-18

Introduktion

Seldingerteknik kan användas vid många invasiva åtgärder inom akutsjukvård, särskilt vid kateter- eller dräniläggning. Kompetensen kan utvecklas med hjälp av medsittning av mer erfaren kollega, men också övas på modeller med olika grad av realism. Samma arbetsstruktur och dokument för medsittning (Seldingerteknik – medsittning) är användbart i båda fallen.

I specialisttentamen kommer en övningsmodell att användas. Moment som inte kan utföras realistiskt, får i stället nämnas av Läkaren som examineras (anatomiska landmärken, sterila dukar, bedövning, fixering). Patientkommunikation ingår inte när färdigheten bedöms i specialisttentamen.

Dokumentet för medsittning visas nedan, följt av referenser och bilder som illustrerar vissa av momenten.

1-Förbereda patienten

- Förklara ingreppet för patienten
- Optimal patientposition (till exempel för att fylla vener och förhindra luftemboli)

2-Förbereda utrustning

- Sterila handskar, förkläde, munskydd (eventuellt med visir)
- Val av kateterset och introducer (nål som vajern kan löpa i)

3-Förbereda punktionsställe

- Identifiera platsen med anatomiska landmärken eller med hjälp av ultraljud
- Tvätta sterilt, sterila dukar
- Lokalbedövning av smärtekänsliga strukturer med lidokain 1 % eller motsvarande

4-Träffa målet

- Sticker med introducern i lämplig riktning (+/- ultraljudslett) under aspiration (**Bild 1**)
- Koppla bort sprutan utan att ändra introducerns läge när målorganet ger retur (**Bild 2**)

5-Vajern

- För in vajern genom introducern utan att forcera (**Bild 3**)
- Ta bort introducern utan att släppa vajern (**Bild 4**)

6-Dilatator

- Vid behov hudincision vid vajern för att underlätta införande (**Bild 5**)
- Dilatera hud och mjukdelar med dilatator över vajern till rätt storlek (**Bild 6**)
- Ta bort dilatatorn utan att släppa vajern; kontroll av blödning/läckage

7-Kateter/drän

- För in katetern över vajern utan att tappa vajern (**Bild 7**)
- Ta bort vajern
- Verifiera kateterläge genom aspiration (**Bild 8**); spruta in koksalt eller heparin vid behov
- Fixera katetern till huden och omläggning
- Kontroll av kateterläge och funktion, vid behov radiologiskt

Referenser

1-Graham AS, Ozment C, Tegtmeyer K, Lai S, Braner DA. Central Venous Catheterization. N Engl J Med 2007;356:e21

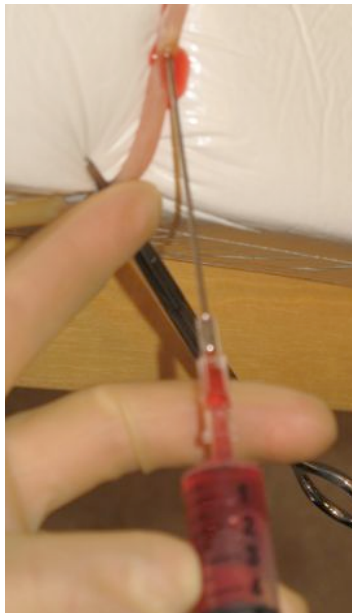

Bild 1

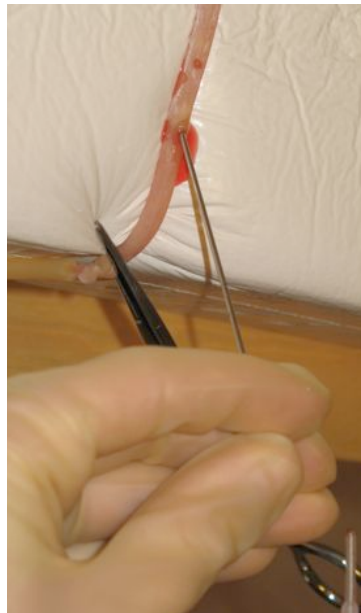

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Bild 7

Bild 8